

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cenuri v. a. sau 15 bani rom.

Maghiarii în Ungaria.

În toată lumea, chiar și la sâlbatică, de două-ori doi face patru. În Ungaria, la Maghiari însă, lucrul acesta se schimbă. Așa că pentru a dovedi, că jumătate din populația Ungariei sunt Maghiari, chiar primul statistician maghiar, Carol Keleti, face nise socoteli, pe care într-o țeară cultă un om pretins de științe n'ar pute-o face fără a se blama odată pentru totdeauna.

În Ungaria însă învățații nu trebuie să aibă această frică. Profesorul de pe catedră poate să spună, că limba maghiară este cea mai cultă, cea mai armonioasă din toate limbile din lume. Jurisconșulii pot să afirme, că Maghiarii au cel mai desvoltat simț pentru dreptate, că între ei se petrec cele mai puține crime și delictate, cu un cuvânt, că ei sunt cei mai prima oameni de pe acest glob.

Maghiarii o cred, hârtia rabdă, de ce se n'o spună?

Așa am ajuns să vedem zilele acestea pe Keleti cetind în Academia maghiară o conferință despre populația din statul ungar, conferință în care, pe lângă cifrele îndoiioase ce le dă, apoi mai face și nise conclusioni, care cu adevărat trebuie să mire pe oamenii serioși.

Astfel pentru a arăta ce tare neamul maghiar crește, și prin urmare cât de mult el merită să fie conducător în aceste țeri, — aceasta mai ales! — Keleti spune, că dela 1880, când s'a făcut ultimul recensământ, până la 1890 poporul maghiar a crescut cu 957.137 suflete, va să zică: din 6.404.070 cât era atunci, aci a atins cifra de 7.361.207, aproape jumătate din întreaga populație a statului ungar. Cu alte cuvinte a crescut tocmai cu 2%, ceea-ce este cel mai favorabil număr și peste care n'a trecut până aci nici un popor din Europa.

Dacă ar fi să luăm de bani gata ce spune Keleti, în adevăr ar trebui să ne închinăm în fața acestor cifre. Ele ar fi cele mai strălucite dovezi despre superioritatea etnografică a Maghiarilor față cu naționalitățile.

De unde scoate însă statisticianul Keleti acest număr? Și cum ajunge la concluziunea pusă mai sus?

Eată ceea-ce aflând, ne face să nu luăm în serios pe Keleti, să-l combatem, să protestăm chiar contra chipului cum el face statistica Ungariei, să ne ridicăm cu toate puterile contra tendinței lui de a arăta atât în launtru, cât și în străinătate, că în Ungaria numai Maghiarii sunt națiune viguroasă, naționalitățile degenerază.

„Cei-ce cunosc relațiile din Ungaria, ăce Keleti, nu poate să tăgăduiască, că — cu puține excepțiuni — compatrioții noștri, care știu ungurește, se și declară Maghiari, așa că nu ne înșelăm cătuși de puțin, dacă vom socoti între Maghiari pe cei-ce știu ungurește, ridicându-se astfel numărul Maghiarilor la cifra de opt milioane și jumătate...“

Cuvintele acestea le-a rostit statisticianul maghiar în Academie, în fața celor mai înalte instituțiuni culturale maghiare, și nimeni nu s'a aflat ca să-l rectifice. Ba ce e mai mult, foile lor, începând cu „Nemzet“, continuând cu „Budapesti Hirlap“, „Magyar Hirlap“ și terminând cu cea din urmă foaie de provincie, toate se laudă că: eată cum poporul maghiar se sporesce și naționalitățile degenerază (elsatnyul)!

Va să zică nu este destul, că pe Ovrei îi numără ca făcând parte din gloriosul neam maghiar menit a stăpâni aici, dar' declară însuși Keleti, că în statistica întocmită de dînsul sînt 254.036 persoane, care „deși nefiind de origine maghiară, au devenit Maghiari...“

Aceasta o spune ca să arete puterea de asimilare a Maghiarilor.

Nu spune însă, cum acești 254.036 oameni au devenit Maghiari, ci pentru-ca totuși se ne dumerim puțin, lasă a înțelege, că Ovrei nu sînt dintre aceia, care nu ar fi de origine maghiară...

De minune!

Keleti încheie conferința sa spunând, că Maghiarii pot să privească cu mândrie în fața milleniului ce se va sîrba în curînd: aceasta va fi nu numai sîrbarea a o mie de ani de când ei au venit aici, dar' o dovadă, că în acest interval Ungaria a devenit maghiară!

Sar' găsi, nu e vorbă, mulți care să creadă aceasta, care să nu observe ce tendințe îi călăuzesc pe Maghiari

chiar și atunci, când întocmesc o statistică, o lucrare ce în toate statele culte este și se ia în serios, da, s'ar găsi mulți, care să creadă aceasta, dacă în același timp nu s'ar constata și următoarele:

Maghiarii au umflat cifra lor socotind între ei nu numai pe Ovrei, care întrec de-abinele suma de un milion, dar' și pe majoritatea acelor, care au declarat că vorbesc ungurește! Nicăiri nu s'a mai vădit așa ceva. Ei deși trăiesc cele mai bogate locuri ale statului ungar, deși trăiesc în nise condițiuni mult mai bune decât celelalte naționalități, neavînd să lupte cu atâtea miserie, totuși chiar un medic maghiar vestit spunea mai anul trecut, că între ei mortalitatea este mai mare ca ori-și-unde între celelalte națiuni locuitoare în Ungaria.

Constată apoi însuși Keleti, că Slovaci de pildă scad din pricina emigrării lor în America, ear' despre Români spune, că după Maghiari ei s'au sporit mai mult, cu 187.384 suflete. Să se noteze, că cifra aceasta a stabilit-o un șovinist, deci că a scăzut-o simțitor, de sigur!

Ei bine, aceste din urmă considerente nu vin deloc în favorul rasei maghiare, după-cum e o slabă mângăiere pentru Maghiari și aceea, când spun, că „Sîrbiu au sporit puțin, ear' Rușii mai deloc!“... Dar' ambele aceste neamuri locuiesc în număr așa de mic, Rușii de pildă nu sînt decît 379.713 cu toții, și de sigur când vorba e să se compare, nu cu minoritățile au să se compare, ci cu națiunile care numără ceva, trec peste milion îndoit și întreit!

Aceste națiuni sînt Români și Nemți.

Ei bine, ori-și-câtă strădanie 'și-ar da, chiar nici pe hârtie Maghiarii nu pot arăta că ne sînt superiori.

Deci e un lucru, pe care nu putem în destul de aspru să-l calificăm, atât concluziunea finală a conferinței statisticianului Keleti, cât și cele-ce scriu foile șoviniste, care — ca „Budapesti Hirlap“ nr. 345, — dănd seamă despre conferința lui Keleti, ăce: „Deci naționalitățile, care vor să trăiască aici, trebuie și în viață și la moarte să formeze o singură națiune, să se contopească cu noi!“.

apucat a spune mai sus*). O, aurule, vrășmașule, tirane fără rușine, faptură a vicleniei, tu deschide gura celui fără de glas și o închiide celui vorbăreț, tu calci legile și așezăminte și gonesti rușinea! Deci frică mare îl cuprinse pe voevod, răsufla greu și se intrista și cu băte înădușite își otrăvia pieptul seu, ear' spre Dumnezeu trimitea rugăciuni din fundul sufletului seu.

Dar' destul am boicidat despre acestea. S'au îndurat în sfîrșit Dumnezeu de dînsul și vedînd norii de lacrimi 'și s'au făcut milă de cel-ce cu atîta osîrdie 'și-se ruga și 'i-au luminat ochii, ear' el, deșteptându-se ca dintr'un somn, trimise îndată și pe ascuns o scrisoare împăratului turcesc, cerînd ajutorul lui prea puternic. Auzind de acestea sumele împărat al Turcilor și vedînd cele întempletate 'și se făcu milă de Petru Voevod și porunci craiului Ianăș să 'i dea drumul, — Ungurii plătau atunci haraciul marelui împărat Soliman. — Până și varvarului Turc 'și se făcu milă de domnul suferitor și 'l chemă la sine să 'l facă din nou Voevod. Petru Voevod primi cu bucurie și lăsa pe doamna cu copiii în Ciceu, ear' el în grabă se porni spre Țeara-Turcescă, scăpînd astfel de cursele rele ale Ungurilor. Ear' după-ce au intrat în prea frumosul oraș împărătesc Constantinopol, și s'au aflat între zidurile lui întărite, se ivi fără zăbavă dîntea marelui împărat și pe neașteptate îmblîndi sufletul lui varvar. El

se uită cu dragoste omenească la Voevod și 'l învrednici de odihna cuvenită lui. În locul valurilor și nemiștei îi zîmbi acum liniștea prin liniștea ta, stăpînitorule!

Acestea se întempletă în anii din urmă. Dar' pe când Petru Voevod se afla încă în cetatea Ciceului, răboia varvar și orăncen purtau Turcii în Moldovlahia, jefuiau lăcuințele și se încăreau de prăzi. Atunci și prea frumoasa cetate a Sucevei se supuse Turcilor și o batjocoriră ca pe roaba cea din urmă și ca pe o femeie de pe drumuri. Ear' după ce Turcii se umplură de nesăcetate bogății domnesc, se întoarce sumele lor împărat birator la Țarigrad, lăsînd drept locșitor al împărăției pe un Ștefan Vodă, care nu mult după aceea lîngă patul domnesc au beat neinduratul păhar al morții. După acesta un Alexandru Vodă, poreclit Cornea, numai cât își unse buzele cu mierea domniei și perii fără vreme.

Dar' se ne întoarce earăși la povestea noastră, ca să o isprăvim.

Marinimosul Petru Voevod, cum petrecea în Țarigrad, își arăta din zi în zi mai mult puterea sa și în cursul celor 11 luni era în gura tuturor dirigătorilor Turci*). Și ce să mai lungesc vorba? Marele stăpînitor 'și se arăta mai milostiv decît ai sei și împreună cu marele seu comis îl trimise să 'și ia din nou domnia, ce o pierduse în restimpul domniilor lui Ștefan și Alexandru Voevod; ridicându-l din înjosire la înălți e, îl făcu apărătorul împărăției sale. Deci se repezi Petru Voevod ca fiara din cursă și ca vulturul din capcană și ajungînd la Dunăre intră în Brăila Muntenilor. Atunci boerii

*) Petru Rareș e comparat aci cu Inderih, prințul Vandallilor, prins de Gelimir și în his cu femeie și copii cu tot, cu scopul ca să 'i ioe domnia. Această istorie o cunoaște Macarie din Manasses, ed. Bonn v. 3125 sq. ear' isvorul acestuia pare să fi fost Procopius, de bello vandalico, I 9 (Corpus scriptorum historiae byzantinae, p. II., vol. I., Bonnae 1883, p. 350 sq.)

Aceasta nici-odată n'are să fie. Nici chiar atunci, când pentru a orbi lumea, o altă statistică va arăta și afirma, că în Ungaria nu mai sînt decît oameni care vorbesc numai ungurește.

Afacerile noastre discutate în Germania. Dintr'o polemie a lui „Kreuzzeitung“ cu „Norddeutsche Allg. Zeitung“, organul cancelarului Caprivi, extragem următoarele:

„Încercarea de a prezenta pe Dr. Lueger și pe Gregr ca legați în solidaritate, „N. A. Z.“ trebuie să o abandoneze în mod necesar, însă și celui dintău îi impută demagogie erostratică“. Dar' nici urma unei dovezi nu o aduce pentru această calumnie. Nici nu poate, căci discursul acestuia, reproduc de noi din cuvînt în cuvînt, nu 'i dă nici o umbră de motiv spre aceasta. Însă este adevărat, că Dr. Lueger a făcut propunerea: „Să fie provocat guvernul a lucra într'acolo, ca la rezolvarea afacerilor comune interesele Austriei întregi să fie considerate și să se opună cu toată energia imboldării înaintea a Ungariei“. Aceasta este în ochii lui „Nordd. Al. Z.“ fără îndoială un semn de „demagogie herostratică“, căci nouă, care am profetizat perirea monarhiei habsburgice, dacă va mai continua preponderanța Ovreisimului și Maghiarismului, ne impută, că ne facem „socotesla pe nimicirea monarhiei austro-ungare“. O intervertire mai malițioasă de nu se poate imagina. Sau în adevăr să fie atât de scurtă de vedere foaia inspirată de guvern, încât să nu poată înțelege, cum predomină Maghiarismului, care nici-decam nu este motivată prin constituția imperiului, cum voesc să ne facă a crede „Nordd. Allg.“, împedecă în prima linie pe Austria să 'și înplinească misiunea în Peninsula-Balcenică, cu toate-că tocmai Germania are un interes deosebit, ca acest stat amic să 'și împlinească în măsură cât se poate de largă această misiune a sa“.

Cu acest privilegiu mai reproducem și următorul pasagiu dintr'o corespondență vieneză a lui „Kreuzzeitung“, din care se vede trecerea ce o are această foaie: „Pentru cetitorii lui „Kreuzzeitung“ va fi de interes să afle, că acest organ este cel mai des citit și, — fie dis spre onoarea lui, — cel mai combătut diar din străinătate în întreaga presă ovrească din Austria, fără deosebire că este aceasta liberală sau oficială (noțiuni care altcum în curînd vor deveni congruente). În articoli de fond, entrefilet-uri, telegrame și până jos în feuilleton îl aflăm citat acum odată, și cartellul de a 'l

omori cu tăcerea se vede că este cu desăvîrșire abandonat. Totodată stimabili frați în Iuda din Viena și din Berlin se spîrginesc cu zel și vîrsările reciproce ale inimilor contra lui le putem vedea reproduce în lungi coloane. Nu o spunem aceasta pentru a da expresiune vr'unei mulțumiri, căci societatea, cu care avem să luptăm, totuși este cam necurată. Însă trebuie să o înregistrăm ca pe o ilustrățune drastică a „lipsei de importanță“ des accentuată a oamenilor lui „Kreuzzeitung“.

Disolvarea parlamentului român.

Cea mai nouă seire telegrafică din București anunță, că guvernul a disolvat amîndouă camerele și a scris alegerile cele nouă pe 1, 2 și 3 Februarie pentru camera deputaților și pe 5 și 6 Februarie pentru senat. Camerele nou alese sînt convocate pe 24 Februarie.

Votul dela 9 Decembrie n. din camera României, care a pricinuit noua crîșă, se prezintă astfel: Pentru moțiunea de blam a dlui Aristid Pascal au votat liberalii, vernescanii — afară de dl I. Stănescu, un socialist și un independent. 12 deputați s'au abținut, între care 6 junimiști, 5 deputați din grupul „Naționalului“ și prințul D. Ghica. 73 deputați au votat pentru guvern, restul a fost absent.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 13 Decembrie st. v.

Îmbunătățirea legilor funcționarilor de stat.

În ședința dela 22 l. c. a prezentat ministrul-president contele Szapary, substituind pe ministrul de finanțe Wekerle, care s'a bolnăvit de influență, promisiu proiect de lege de coreșiere despre îmbunătățirea legilor funcționarilor de stat. După acest proiect funcționarii se vor împărți în 11 clase de rang. În cele dintău 4 clase sînt împărțiți ministrii, preșidenții Curiei, ai curții de compturi, apoi preșidenții de senat ai Curiei și preșidenții tabelor reg. Celelalte șapte clase le va statorî consiliul de ministri. Funcționarii vor primi salariu, pașal de locuință și un adaus local. În singuraticile clase de rang sînt mai multe categorii de salar, astfel că funcționarul poate progresa în retribuțiune și în interiorul unei clase.

moldovenesci, îndată-ce aflară de aceasta se luară cu toți, — atât cei-ce slujiau la curte, cât și cei-ce se trăgeau din neamuri de frunte și strălucite, — și părăsiră pe nenorocitul Cornea și ca într'un sbor ajunseră la Brăila, unde cu brațele deschise primiră pe domnul lor și cădînd în genunchi fură iertați pentru îndrăzneala lor. Dar' pe cei mai de căpetenie, pe mai sus pomeniții Mihail Troțușan, marele logofet, îi lăsară sub pază în Cetatea-Nouă cea întărită. Nu mult după aceea și Cornea fu prins de nise oameni și adus lui Petru Voevod. El fu jertfit focului și săbiei în anul 7049 (= 1541), luna lui Februarie.

Din nou văd deci Petru Voevod diina slobodă și din nou luă în mînile sale domnia și cîntea de mai înainte. Era atunci al treilea an curgător de când o pierduse. Neștiindu-și nimenea împotriva, intră în cetatea domnească Suceava, însoțit de boerii domnesci. Adunînd apoi pe cei-ce se răsvărtiseră, silit de împrejurări, se pune pe chinăgiri și pe ferecății mai sus numiți îi măcelăresce, le belesce fețele și li trimete marelui împărat, ear' pe prințul turcesc îl dăruiesce cu daruri foarte bogate. Nu mult după aceea își aduse din Ciceu pe iubita sa doamnă Elena și pe doriiți sei fii Iliș și Ștefan, odraslele sale alese.

Astfel se sfîrșiră toate aceste întempletări, ear' noi le-am povestit după socotința noastră mai pe scurt și mai lămurit fiind cursul anilor 7050 (= 1542, în luna de primăvară (Martie). Ear' domnul Petru Voevod își hrănesce cînstitele bătrînețe cu băi și beuturi și mîncări, întocmai ca o lebedă cu penele aurite deasupra unei clădiri.

FOIȚA „TRIBUNEI“

La așa cap așa căciulă.

— Anecdotă din popor. —

La tîrg un țeran odată a pornit cu porci — o turmă —
Unul mai frumos ca altul se îi vîndă. De-alui urmă
Se ținea un Neamț ce 'n gîndu 'i 'și-a propus
că cu-ori-ce preț
Marfa din mîni să n'o lase. Neamțul era
tirgoveț
Iscusit la cumpărare. Dar' pe drum se în-
templase,
Că ivindu-se 'n porci brîncă*) jumetat' din
ei crepase.

— „Îți plătesc de cap atîta, nu 'mi vinzi mie porci?“ — 'ntreabă
Neamțul. — „O! nu. Ține-ți banii și eu 'mi-oi căuta de treabă“, —
Dice supărat țeranul, — „hm! pe-un preț
atît de mic
„Să îmi dau eu rîmătorii ce 'i îngrăș de astă-
toamnă;

„Decât așii pe nimic,
„Mai bin' îi dau de pomană!“
Neamțul tace. Ear' Românul pleacă la drum
mai departe...

La tot pasul pică porcul și abia a patra parte
Din turma de-acas' pornită ajunge la iarmaroc.
Neamțul și aci încearcă: „Nu 'mi vinzi rîmă-
torii mie,
„Îți plătesc de cap atîta?... eată banii, de
noroc

*) Brîncă se numește o boală, 'e care pe porcii
cumplit.

Cronica lui Macarie.

Din „Vechile cronici moldovenesci pînă la
Urechid“ de Ioan Bogdan.

(Texte traduse din medio-bulgăresce.)

(Urmare.)

Ajunserăm cu povestea acolo unde trebuie să arătăm pe corbul mai negru decît negreața. Ianăș craiul, de care am pomenit mai înainte, om viclean și răutăcios, ce lunge cu limba și bate cu coada, dacă au auzit de cele întempletate, au trimis îndată părtași de ai sei să păzească bine cetatea, să închiidă porțile și să nu dea drumul nici într'un chip lui Petru Vodă, avînd de gînd ori să 'l arunce jos de pe zid, ori surpînd zidul să predea morții întreg neamul lui, așîtat fiind la aceasta de lăcomia banilor. Si fu astfel Petru Voevod ca un al doilea Inderih cu femeia și copiii sei, după ce pe Ianăș îl încărcase cu prisosință de binefaceri, precum am

Pauşalul de cuartir şi adausul local s'a urcat în proporţie cu retribuţiunea de până acum cu 100, 70 şi 50%, proporţional cu numărul locuitorilor respectivelor oraşe.

Situaţiunea parlamentară în Ungaria.

Un comunicat din Budapesta al lui „Politische Correspondenz“ accentuează, că parlamentul unguresc a acceptat în unanimitate convenţiile comerciale, ceea ce nu s'a făcut numai din consideraţiuni economice, ci şi din consideraţiuni politice. Partidele parlamentare, altcum atât de divergente în păreri lor, se unesc în satisfacţia, că s'a încheiat convenţia comercială cu Germania, şi în dorinţa, ca tripla alianţă să fie în mod progresiv consolidată. — Mai departe comunicatul observă, că importante proiecte de lege prezentate de guvern, despre urcarea lefilor în vâţătoresci, despre regularea raporturilor de proprietate în Transilvania şi despre regularea lefilor funcţionarilor de stat se poate considera de caracteristica programului guvernamental în vederea iminentelor alegeri. Cu alte cuvinte guvernul mărturiseşte însuşi, că scopul acestor proiecte este coteşirea electorală. Regularea retribuţiunii funcţionarilor de stat va sporî cheltuzile bugetare cu 2.900.000 fl. anual.

Partidul independentei a ţinut alături de o conferinţă sub preşidul lui Irányi, în care s'a desbătut dizolvarea parlamentului. Partidul a hotărât ca, în vederea scurtării timpului, să înceapă de pe acum cu toată energia agitaţiunea electorală. În curând partidul va adresa un nou manifest alegătorilor.

Din Austria.

Cu privilegiul chemării în cabinetul contelui Taaffe a contelui Kuenburg, „Vossische Zeitung“ din Berlin publică un articol, în care desaproabă atitudinea stângei unite germane din parlamentul vienez. Numitul diar ţice, că acest partid nu a susţinut destul de energie interesele poporului său. Dacă Plener nu a fost acceptat de Taaffe ca ministru, partidul ar fi trebuit să întrerumpă negocierile. Un bărbat atât de onorabil ca Kuenburg nu ar fi trebuit degradat la rolul de „Strohmann“. Aspiraţiunea de căpetenie a liberalilor germani nu ar trebui să fie a avea un reprezentant în minister, ci a apăra interesele germanismului între toate împregiurările şi a împiedeca reînnoirea ideii de împăcare a Slavilor.

Prietenia ruso-franceză.

Se telegrafează din Paris, că în foile de acolo ear' s'a ivit scirea, că Tarevna în curând va face o vizită în Franca. Anume se vorbeşte, că în Februarie viitor, Tarevna va sosi cu o escadră cuirasată la Brest, ear' de acolo va merge la Paris, unde vor avea loc în onorul ei mari festivităţi oficiale.

Anglia în China.

Lui „Daily Chronicle“ i-se telegrafează din Shanghai: China este dispusă a ceda Angliei insula Formosa, dacă este sigură de spriginul Angliei contra Rusiei.

Declaraţiunile contelui Szapary.

În şedinţa dela 22 Decembrie n. contele Szapary luând cuvântul, a făcut declaraţiuni privitoare la dizolvarea parlamentului, declaraţiuni, pe care le vom da dimpreună cu discursurile ţinute din partea opoziţiunii după însemnările stenografice ale foilor maghiare ce ne sosesc azi. Eată cuvântarea primului ministru maghiar:

Contele Iuliu Szapary, prim ministru: Onorată casă! (Mişcare. Să audim! Să audim!) Fiind terminată discuţiunea asupra chestiunilor cari erau neapărat necesare, am onoarea a anunţa onor. case, că după ce casa magnafilor va primi convenţiile comerciale, guvernul are de gând, pe baza art. IV. al legii dela 1848 şi părţii întregitoare a acestuia, art. X. al legii dela 1867, să substearnă Coroanei propoziţiuni privitoare la dizolvarea parlamentului ales la 1887 (Mişcare în stânga şi stânga extremă şi strigăte: De ce? Aprobări în dreapta) şi despre convocarea unei noue camere în timpul cel mai scurt posibil.

Două împregiurări motivează această hotărâre a guvernului. Una, onor. casă, este că în vederea alegerilor ce în orice împregiurări trebuie să se ţină în 1892, mişcările electorale începându-se în toată ţeara, în asemenea împregiurări abea putem avea aspecte la discuţiuni liniştite. (Sgomot mare în stânga şi stânga extremă. Să audim! — în dreapta). A doua împregiurare onor. cameră este (Sgomotul creşte în stânga şi stânga extremă.)

Hock János: Nu îndrăzniţi să discutaţi bugetul!

Preşedintele: (sună) Vă rog a nu întrerupe!

Contele Szapary: Al doilea motiv, că intenţiunea guvernului este îndreptată spre aceea, ca proiectele de reformă prezentate, precum şi cele ce se vor prezenta de aci încolo să poată fi discutate în parlament. (Aprobări în dreapta. Sgomot în partea stângă.) Pe drumul acesta guvernul crede, că mai bine îşi poate ajunge scopul.

Luând acestea în vedere, voi u ruga pe on. casă, binevoască a hotărî, ca în vederea vacanţei sărbătorilor Crăciunului şi a acelor ce mai urmează, şedinţe meritore să nu se mai ţină până la începutul lui Ianuarie. La începutul lui Ianuarie, la 4 Ianuarie de pildă, onorabila cameră să ţină ear' şedinţă, în care să se iee spre sciinţă anunţările casei de sus şi în legătură cu acestea onor. dietă şi guvernul să poată lua măsurile necesare. Rog pe on. casă a decide aceasta. (Aprobări sgomotoase în dreapta. „Eljen“uri sgomotoase în stânga extremă.)

Daniil Irányi: În fine s'a întemplat ceea ce diarele sroniac înainte de aceasta cu luni de zile, despre ceea ce guvernul nu voia însă să facă declaraţiuni.

George Linder: Dar' nu scia despre aceasta nici partidul!

D. Irányi: Regele fără îndoeală are dreptul să dizolve parlamentul, dar' despre aceasta sfetnicii Coroanei sunt răspunzători Ca sei deputaţilor.

Ce l'a îndemnat dar' pe guvern să dizolve parlamentul cu o jumătate an mai înainte? Discuţiunile în parlament se fac în obârşia regulată, ear' majoritatea spriginesc pe guvern, cu zel şi abnegaţiune, ca să nu întrebuiţez alţi termeni. De ce dar' guvernul dizolvă parlamentul în timp de iarnă, când, după lege, alegerile ar trebui să se facă vara? S'a gândit oare guvernul ce va să dică alegeri în timp de iarnă? Că în cercurile de provincie, care se compun din câte 60 şi 80 comune, va fi absolut imposibil să-şi exercite drepturile de alegere acordate cetăţenilor? Că acum când domnesc atâtea epidemii, ce fel de suflet poate avea acela, care expune pe alegătorii greutăţilor drumului de iarnă şi altor calamităţi? Dar' aceasta este o adevărată confiscare a dreptului de alegere. (Aprobări sgomotoase din partea opoziţiei.) Dl prim-ministru a dis, că mişcările electorale împiedică discuţiunile regulate din parlament. Eu constat, că valurile mişcării din afară nu au pătruns în parlament şi că toţi au luptat numai cu argumente obiective. (Aşa-i! Aşa-i! în stângă şi stânga extremă.)

Primul ministru s'a mai spriginit aducând ca argument intenţiunea lucrărilor de reformă ce este a se întreprinde. Dar' tocmai aceste proiecte de reformă dorite ar trebui să le rezolve dieta actuală: astfel proiectul despre regularea lefilor învâţătoresci, despre augmentarea lefilor funcţionarilor şi mai ales despre judicatura Curiei, a căror ridicare la putere de legi ar fi nu numai întru curăţenia alegerilor, dar' şi înspre onoarea guvernului. (Aprobări îndelungate în stânga şi în stânga extremă.) Discuţiunea acestor proiecte în sinul comisiunilor guvernului le-a întârziat cu intenţiune, şi acum, când primul ministru declară pe faţă, că de aci încolo dieta nu se va mai ocupa cu nici o discuţiune serioasă, este învederat, că guvernul nici nu a avut intenţiuni serioase (Adevărat, aşa-i! în stânga şi stânga extremă), ca să discute proiectul. Voesc oare guvernul ca şi alegerile viitoare să se facă cu mijloacele infame cunoscute? (Aprobări sgomotoase în stânga şi stânga extremă. Mişcare în dreapta.)

Preşedintele: Rog pe dl deputat... (Sgomot asurzitor în stânga şi stânga extremă. Strigăte: Adevărat vorbesc! Da! Ne-au înşelat. Ne-au amestec cu vorba! Din dreapta: Să audim pe preşident!)

Contele Gavriil Károlyi: L-au înşelat şi pe dl preşident!

Iuliu Lukács: Pretutindenea, la toate alegerile au înşelat. (Sgomot asurzitor.)

Preşedintele: (sună tare) Voesc numai să observ, că expresiunea nu este parlamentară.

Gerson Szendrei: Poporul a fost înşelat, sunt înşelaţi alegătorii, legea a fost falsificată! (Sgomot.)

Preşedintele: Rog să fie linişte. Pe dl deputat îl provoc la ordine! N'are drept să vorbească acum!

D. Irányi: Eu cred, că a da mâncare, beutură, precum şi alte mijloace de corupţiune sunt infame (aprobări sgomotoase din partea opoziţiei), şi le vom considera ca atari totdeauna.

E învederat deci, că guvernul voesc să menţină mijloacele de corupţiune în alegeri şi dizolvând, nu are în vedere binele ţării, ci interesul partidului său.

Fie! Eu am credinţă însă în cetăţenii patrioţi, pe care osteneşti şi lipsuri nu-ţi va împiedeca dela îndeplinirea datorilor lui, pe care şi în timp de iarnă îi va încălzi iubirea de patrie. (Aprobări sgomotoase în stânga extremă.) Nu vor uita însă nici aceea, că cel care a făcut atât de greu împlinirea datorilor cetăţenesci, a fost singur guvernul, pofta acestuia de a se menţine la putere cu orice preţ. (Aprobări în stânga şi stânga extremă.)

Iau spre tristă cunoştiinţă declaraţiunea primului ministru. (Aprobări sgomotoase şi strigăte de „eljen!“ în stânga şi stânga extremă.)

Acaţi Beöthy. Țin de datoria mea a mă rosti şi eu în privinţa declaraţiunilor domnului prim ministru, pentru că aceasta atinge probleme politice foarte importante. Din punct de vedere opoziţional salut cu căldură dizolvarea (sgomotoase aprobări în stânga extremă), căci aceasta înseamnă retragerea guvernului (Aşa-i, aşa-i, în stânga şi stânga extremă), căci aceasta arată, că guvernul nu îndrănesc a se măsura cu opoziţia (sgomotoase aprobări în stânga şi stânga extremă). Neg însă, că mişcările electorale ar fi împiedecat discuţiunea din parlament, căci aproape toate proiectele au trecut fără împotrivire. Dar' chiar când împotriviri s'ar arăta, guvernul s'ar poftescă a sta în faţă, la luptă. Ministrii poftescă şi ei a părăsi liniştea excelenţă şi a veni în atingere cu alegătorii. Nu e vorbă, e mai uşor să tai firul mişcării, care a intra în alegeri cu acele mijloace, care au făcut o adevărată satiră din alegerile din Ungaria. (Aprobări lungi în stânga şi stânga extremă.)

Aceasta mai dovedeşte încă un lucru, că guvernul nu îndrănesc să înceapă discuţiunea bugetului, asupra căruia lucrul nici nu avem să ne mirăm, deoarece observăm, că acest parlament nu se conduce, ci este condus. Eu nu sunt dintre admiratorii lui Tisza, dar' ori-şi-cine trebuie să vadă deosebirea între modul cum iubia el dieta şi cum o iubesc Szapary. Eată, de pildă, cu ocazia discuţiunii convenţiilor comerciale, ministrul-preşident n'a ţinut necesar nici măcar se-şi deschida gura. Care n'are simţ pentru astfel de lucruri, la acela lipsesc cele mai multe însuşiri pentru conducerea şi administrarea unui parlament. (Aprobări din partea opoziţiei.)

De aceea, ca opozant, salut dizolvarea, pentru că ea este o dovadă despre superioritatea opoziţiei, despre care ieseleşce şi pe care o pecetluiesc chiar primul ministru. (Aprobări sgomotoase în stânga şi stânga extremă.)

Am însă îngrijiri pentru dizolvare mai întâiu de toate din punct de vedere uman. Este neomenie şi lucru ce loveşte adânc în conştiinţa sufletului a expune vieţa şi sănătatea atâtor oameni.

Am îngrijiri şi din punct de vedere constituţional şi politic. Parlamentul mai avea de lucru: în primul rând să introducă judicatura Curiei. În privinţa aceasta guvernul a subscris poliţă către ţeară şi nu a schimbat-o încă. (Aprobări sgomotoase din stânga şi stânga extremă.) Dacă vom rămâne la sistemul de alegeri de până acum, aceasta va să dică a proclama falsificarea alegerilor.

Trebuie apoi ca guvernul să aducă în discuţiunea parlamentului şi bugetul, căci nu e posibil a te prezenta în alegeri cu indemnity.

Alois Elek: Este contra legii chiar!

A. Beöthy: Pe baza legii dela 1848, care opresce ca parlamentul să se dizolveze, la 1860 Francisc Deák a protestat contra dizolvării. Este adevărat, că această lege a fost ştearsă prin legea dela 1867, dar' prerogativa dizolvării este acordată în favorul Coroanei şi al ţării. În cazul present însă din ea are să rezulte scădere pentru ţeară. Ântâiu şi antâiu, când s'a cerut indemnity, nu s'a cerut vorbindu-se despre dizolvare. (Strigăte în stânga: Aşa el! Protestăm!), ci s'a cerut spunându-se, că parlamentul are să rămână întrunit. În asemenea împregiurări, a cere pe baza indemnity-lui dizolvarea, este a înşela, a dejuca parlamentul, şi dieta ar avea datoria să atragă atenţiunea Coroanei să nu exercite în chipul acesta prerogativa sa. (Aşa-i, aşa-i! în stânga şi stânga extremă.)

Contele Gavriil Károlyi: Este o apucătură ordinară de şvindler! (Aşa-i! în stânga şi stânga extremă.)

Preşedintele: Chem la ordine pe dl Károlyi!

A. Beöthy termină dicând: Prin dizolvarea actuală guvernul a pus coroana falsificării parlamentarismului. Şi dacă poporul maghiar nu-şi va trage consecinţele din aceste apucături ale guvernului, atunci acest popor în adevăr are guvernul pe care şi-l merită. (Lungi aplause în stânga şi stânga extremă.) (Va urma.)

Dela Ligă.

Toate secţiunile Ligei au trimis depeşi de mulţumire deputaţilor Bonghi, Imbriani şi Garibaldi. „Il Diritto“ publicându-le în însoţesc cu comentariile cele mai călduroase.

Biurul Ligei mai comunică următoarele telegrame:

Plöiesci, Decembrie 1891.

Dlul director al diar. „Il Diritto“.

Liga culturală, secţiunea Prahova, Vă roagă ca să aveţi gentileţea de a fi interpretul sentimentelor profunde de recunoştiinţă către onoraţii Bonghi, Imbriani şi Garibaldi, care au susţinut cu căldură cauza Latinilor din Dacia-Traiână la congresul de pace.

p. preşedinte, I. L. Romanescu.

Secretar A. S. Cârpenişanu.

Călăraşi, Decembrie 1891.

Diarului „Il Diritto“.

Liga naţională din Călăraşi mulţumesc călduros onoraţilor Bonghi, Imbriani şi Garibaldi pentru că au susţinut la congresul de pace şi cauza fraţilor nostri subjugăţi.

Preşedinte Perieţeanu.

Secretar Anuşca.

Focşani, 6 Decembrie 1891.

Diarului „Il Diritto“.

Roma.

Vă rugăm să fiţi interpretul nostru pelungă dnii Bonghi, Imbriani şi Garibaldi, cărora Liga culturală, secţiunea Focşani, le mulţumesc pentru că au susţinut în congresul de pace din Roma moţiunea lui Fleava, relativă la sufriinţele fraţilor nostri subjugăţi. Spriginul lor ne va uşura împlinirea misiunii, pe care o vom în Oriental Europei.

Preşedinte, N. Tipei.

Secretar St. C. Ioan.

CRONICĂ

Candidaţi români? În rubrica sa despre mişcările electorale, „Magyar Hirlap“ anunţă, că în cercul Beiuşului va candida în alegerile viitoare, în locul guvernamentalului de până acum Végső Gellért, Teodor Fassie, tot cu program guvernamental. Acesti domni ar fi să fie amândoi Români! După acelaşi organ, în cercul reprezentat până acum de Românul guvernamental Silviu Rezey, va candida Diamandy cu program naţionalist, probabil românesc?! Cuidate informaţiuni mai au şi foile şoviniste!

Ministrul Wekerle bolnav. Ministrul de finance Dr. Alexandru Wekerle s'a bolnăvit de influenţă. Epidemia aceasta altcum nu l'a ajuns rău, căci deja este în reconvalescenţă, numai că nu-ţi este încă permis să ese din casă.

Alegerile consiliului municipal al Clujului vor avea loc poimăne în 27 l. c. Se vor alege 28 de membri, al căror mandat a expirat, şi trei membri în locurile devenite pe alte căi vacante.

Noul comite-suprem al com. Hunedoara a fost întimpinat la 21 l. c. de către „patrioţi“ din Deva în mod solemn. Anume mai mulţi cetăţeni împreună cu membrii congregaţiunii i-au făcut baronului Szentkreszty un conduct cu masalale.

Noul comite-suprem al Târnavei-mici, fostul vicecomite al com. Turda-Arieş, Sándor János, s'a despărţit de acest comitat în congregaţiunea ce a avut loc la Turda în 22 l. c.

Eară defraudăţiune la postă. Se scrie din Budapesta, că o scrisoare cu 1700 fl. trimisă de acolo la adresa proprietarului Szunyog din Ér-Semjén a dispărut. Se presupune, că un servitor de postă ar fi furat-o. Acesta a fost arestat, dar' neagă faptul şi susţine, că scrisoarea dispărută nici nu l'a trecut prin mână.

Producţiune şi petrecere va arangia societatea sodalilor români din Braşov, împreună cu cântări, declamaţiune şi o piesă teatrală, executate de membrii societăţii. Producţiunea se va ţine Mercuri în 25 Decembrie 1891 în ziua de Crăciun, în sala hotelului central „Nr. 1“. Începutul la 7 1/2 ore seara. După producţiune urmează dans, la care va cânta musica naţională. Intrarea de persoană 60 cr. v. a. Bilete se pot căpăta la dl D. Eremias, la librăria dlui Nicolae I. Ciurcu, la casina română şi seara la casă. Suprasolvi benevole se primesc cu mulţumită şi se vor cuita prin diare. Program: 1. „Musica naţională“. 2. „Cântec vânătoresc“ de Tudor de Floudor, exe-

cutat de corul sodalilor. 3. „Musica naţională“. 4. „Serenadă“ de Marschner, executat de corul sodalilor. 5. „Musica naţională“. 6. „Țiganul la vânat“, anecdotă populară de Th. D. Speranţă, declamată de dl G. Galu. 7. „Musica naţională“. 8. „Vistavoiul Marcu“, comedie în 3 acte de Th. Alexi. Persoanele: Nae Totoleanu, un avar bogat, N. Tureu; Filip, fiul său, D. Căpăţina; Coralia Tuşa, fiica sa, E. Rănovean; Tanase Tuşa, ginerele său, G. Purcărea; doctorul Vlădescu, D. Mitoc; Zoia Liliac, E. Stinghe; Marcu, vistavoiul la doctorul Vlădescu, G. Saftu; Un servitor, E. Osavdă. Scena reprezintă o odie la Totoleanu.

Dela Curtea comună de compturi. Se telegrafează din Viena, că actualul preşident al curţii comune de compturi W. Toth se va retrage şi în locul lui va fi numit deputatul austriac E. de Plener, şeful partidului liberal german. „Pester Lloyd“ observă, că în Budapesta nu se scie nimic de retragerea lui Toth.

Perchisiţii în Trieste. La 23 l. c. s'au ţinut în Trieste perchisiţii domiciliare în localul societăţii şcolare „Lega nazionale“, la redacţia diarului „Indipendente“, în tipografia Amati şi în locuinţele private ale redactorilor numitului diar. S'au confiscat mai multe hârtii.

Excursiunea în Italia. Privitor la excursiunea în Italia, pe care o arangiază biurul budapestan de bilete de călătorie al căilor ferate, acelaşi biuro nu mai trimite spre publicare următoarele: Scirile despre temperatură în întreaga Italia, în special în Palermo şi Riviera, sunt dintre cele mai favorabile ce se pot închipui, acolo domnesc pretutindenea timp călduros şi cu soare, care contribuie mult la stîrnirea poftei de călătorie. Excursiunea, pe care o va arangia biurul oraşenesc de bilete de călătorie al căilor ferate de stat reg. ung. (Budapesta, hotel „Hungaria“, la 16 Ianuarie 1892, în Veneţia, Florenţa, Roma, Napoli, Palermo, mai departe la San-Remo, Monte Carlo, Nizza promise deci a fi îndoit de plăcută, dându-se la fiecare, prin condiţiunile avantajoase ce le asigură biurul oraşenesc de bilete de călătorie, ocaziune de a împreuna ceea ce e plăcut cu ce e folositor, sau mai bine dis, a petrece partea cea mai mare a timpului aspru ce domnesc aici în dragălaşa şi senina Italia şi aceasta totodată a o împreuna cu cercetarea instructivă a celor mai mari şi mai frumoase oraşe ale Italiei, precum şi a expulsiilor splendide arangiate din Palermo. Programe îndetailate se pot căpăta în biurul sus numit, unde se primesc însuşi până cel mult 10 Ianuarie 1892. Comandele la vagoanele de durmit sunt a se face din vreme, deoarece locuri de durmit se dau numai în număr restrîns.

Maior sinucis. În Theresienstadt s'a împuşcat alaltăieri maiorul baron Streicher din regimentul de infanterie nr. 92. Causa sinuciderii este necunoscută.

Generalul Haizinger s'a bolnăvit în Viena de influenţă, după care a căpătat şi aprindere de plămâni. Starea generalului e desperată.

Nicanor Popovici, nou alesul episcop sârbesc al Timişoarei, după-cum anunţă foile din Budapesta, a fost hirotesit ieri în Carloveş de către patriarhul Brancovici cu asistenţa episcopilor Dimitrie-vici din Verşet şi Nicolici din Pacrat.

Printul Ferdinand, scrie „Românul“ de Mercuri, a vizitat ieri pe dl Goluchowski, ministrul guvernului austro-ungar în Bucureşti.

Banca-Naţională din Bucureşti. Cetim în „Românul“: La 1 Ianuarie viitor Banca-naţională va înfiinţa o sucursală în Constanţa.

Derailare. Asupra derailării din judeţul Dorohoiu. România, „Naţionalul“ află, că doi din cei răniţi cu ocazia derailării dela Vuco-le ci au înecat din vieţa la Dorohoiu. Acelaşi diar spune, că dl Cotescu, şeful mişcării căilor ferate din România, s'a întors din ancheta ce a făcut la localitate.

Drepturi politice pentru Dobrogea. Dl general Dunca, prefect de Constanţa, a sosit în Bucureşti ca o delegaţie de fruntaşi dobrogeni, ca se ceară drepturi politice pentru Dobrogea.

O nenorocire pe Dunăre. Eată amănuntele pe care le dă „Românul“ asupra unei nenorociri întâmplare pe Dunăre: Un accident care a avut urmările cele mai funeste s'a întâmplat pe Dunăre în apropiere pe Galaţi ieri la orele 5 şi jum. Un remorcher grecesc ce venia din Galaţi s'a lovit cu vaporul „Árpád“ al companiei dunărene, care circula între Tulcea şi Galaţi. Eram în vaporul „Árpád“ împreună cu mai mulţi alţi pasageri. Ajunserăm în dreptul zhalhaalei dlui Antachi, la o depărtare de 3 kilometri de Galaţi. Remorcherul se lovea cu putere de „Árpád“, acesta e spart la prova lângă uşa salonului clasei II. Vaporul începe a se deface în bucăţi, căci toată coasta stângă fu lovită. Apă început să năvălească în lăuntru din toate părţile. Pasagerii începură să strige şi să tipe. Cu toţii căutarăm a năvăli spre uşe şi a ne acăta de remorcherul grecesc. Dar'... în acest moment se produse ceva îngrozitor. Tocmai în momentul când mai mulţi bărbaţi şi femei se acătau de rampa remorcherului, acesta făcu o mişcare şi se depărta cu câţiva metri. Cei-ce se ţineau cu mâinile, rămaseră spânzuraţi şi cei mai mulţi cădură în Dunăre şi se înecară. Până acum s'au scos 3—4

inecapi. Numărul lor trece peste 5. Era imposibil ca cineva să le fi venit în ajutor. Sfârșitor spectacol! În timp ce pasagerii au început să tragă cerând ajutor, alții plângeau, iar alții se rugau lui Dumnezeu să le vină în ajutor. Dama își îmbrățișau soții care credeau că per în valurile Dunării; mumele își strângeau copiii la piept plângând; era o jale completă; unii alergau la bărci, alții își luau câte o scândură pentru a se arunca pe ea. Toată lumea plângea, inima ori-cărui om era percutată, fiecare își aștepta momentul să dispară în valurile Dunării. Îmi e imposibil să descriu plânsetele fiecărui. Mateloții, fiecare au luat ce au putut pe ei, fiind gata a se arunca în Dunăre. Toți pasagerii au început să strige în ajutor la mal, unde căpitanul se afla. Între pasagerii mai însemnați erau dl. inspector de vamă Drăghicescu, căpitan C. Popovici al flotei cu soția și alții. Grație pilotului Filip și a bătrânului căpitan de pe vaporul „Ărpád”, cu multă greutate au fost apropiați de țărm. Pasagerii au început a sosi la țărm, unii făcând câte o baie fără voce, fiecare cu ce a apucat. Îndată s'a aruncat o frânghie pentru a lega vaporul venind în ajutor. Toți pasagerii cari au eșit pe mal nu s'au mai urcat pe vapor, ci au plecat spre Galați pe dealungul malului Dunării, fiecare mulțumit că a scăpat de o moarte sigură. Între persoanele cari au fost pe vapor și cari au scăpat cu viață, a fost și dl. Poenaru, procuror al tribunalului din Tulcea.

Fotografia vorbirii.

Putem oare să fotografăm vorbirea, acest lucru atât de complex, care se compune din sunetul emis din gât și modificat prin mișcările limbii și a buzelor? Vom răspunde nu, dacă este vorba de a reproduce cele două părți constituente ale aceluiași lucru ce ne-am obișnuit să numim „cuvântul”. Sunetul se înregistrează în aparatul destul de cunoscut de toți; aceste sunt mișcările organelor de emisie care se fotografiază. Dacă pentru cea mai mare parte a genului uman poate să fie folosit de a fonografa pe cel din față, adică sunetul, pentru o altă parte din forice mai puțin numeroasă, dar care merită totă compătimită pentru surdo-muți, este indispensabil de a fotografia pe celalalt, adică cuvântul, căci într'adevăr numai după fisonomia noastră, acești nenorociți desmoșteniți pot să cetească ceea ce noi dicem; li-se învață a traduce prin frase inteligibile mișcările, de almintrelea atât de repezi, ce face limba noastră, buzele noastre, întreaga noastră fisonomie atunci când vorbim. Mai mult încă, li-se mai învață a repeta aceleași mișcări, și a produce astfel sunete articulate, cuvinte ce putem pricepe, dar pe care ei nu le aud. La cea din urmă sesiune a examenelor, pentru a obține certificate de studiu la „Hotel de Ville”, elevii școlii naționale de surdo-muți din Paris au susținut cu succes examenul oral: ei ceteau cestiunile pe fisonomia examinatorului, ei răspundeau, făcând mișcările ce au fost învățați să facă pentru a exprima celor ce aud cuvintele ce auzeau.

Cum dar? îi putem învăța aceste mișcări decât arătându-le? Observatorii cu multă paciență au scris mai multe cărți în această privință, ei au desenat după natură diferitele poziții ale limbii și ale buzelor. Dar' cu cât mai adevărată, cu cât mai precisă și mai completă este fotografia acelor mișcări. Dl. Demy, preparatorul și elevul dlui Marey din institutul de surdo-muți din Paris, a rămas isbit de utilitatea unei asemenea reproducțiuni, și urmând pe această cale indicată de savantul sau profesor în studiile fiziologice (umbrelul, săritura omului și a animalelor, sborul pasărilor și a insectelor etc.), el s'a dat cu totul acestei cestiuni și a reușit de minune.

Condițiunea principală de a face o asemenea fotografie este de a avea o lumină foarte vie, un excelent obiectiv montat pe un aparat propriu, permițând o reproducțiune cât se poate de repede.

Lumina întrebuintată este aceea a soarelui, concentrată pe fața pacientului, ceea ce explică scilepa ochilor sei. Cât privește mișcările gurii, se poate dice că ele au același efect ca fotografia omului sau animalelor în mișcare, unde anume atitudini ne surprind câte odată, pentru că ochiul nostru nu este obișnuit a le pătrunde din cauza micii lor durate pe câtă vreme fotografia le face vizibile imobilizându-le.

Obiectivul cu deschiderea mare și cu foayerul scurt servind la această operațiune, se poate găsi și la opticianii cei mari; aparatul a fost inventat și dat de construit de către dl. Demy. El se compune din discul imaginat de dl. Marey (disc provăduț cu mai multe tăieturi, învîrtindu-se foarte repede în fața obiectului) și de o dispozițiune specială și nouă (aceasta era dificultatea principală de învins), permițând suprafeței sensibile, care se desfășură cu o mișcare uniformă în camera neagră, de a se opri un minut la momentul precis unde una din tăieturile discului trece înaintea acestuia și lasă, în consecință, să treacă lumina care va impresiona placa.

Aparatul este astfel alcătuit, încât se pot lua 16 fotografii pe secundă. Nu trebuie să credem, că fiecare fotografie durează

1/16 dintr'o secundă; un mecanism particular și foarte ingenios, imposibil de explicat aici, reduce posa la 1/1000 sau 1/1500 dintr'o secundă! Se înțelege deci, că prin această mișcările sunt apucate în sbor. Reproducțiunea acestor mișcări este atât de exactă, încât dacă punem fotografiile astfel obținute în zootropul, aparatul destul de cunoscut ce se găsește la toți neguțătorii de jucării, se poate vedea fisonomia animându-se în modul cel mai natural.

Ceea ce spunem aici nu e teorie, aparatul este construit și funcționează; în curând toată lumea îl va pute vedea.

VARIETĂȚI.

(Crucea în locul semi-lunei.) Acum doi ani prospera în provincia Kuban din Caucazia un sat musulman, cunoscut sub numele de Hagi Kumi Kowski.

Satul acesta poseda patru geamii, din care cea mai frumoasă se ridica pe termenul pitoresc al fluviului Fars.

Cerchezii, care compuneau populațiunea acestui sat, au emigrat de atunci cu toții în Turcia și în locul lor s'au stabilit coloniști ruși.

La 22 c. semi-luna geamiei principale a fost înlocuită printr'o cruce.

Aceasta e pentru întâia-ori, că o geamie din Caucazia e prefăcută în biserică ortodoxă.

(O mașină de răboiu.) Creierul tehnicilor se ocupă mereu cu născocirea de arme distrugătoare.

Contribuabilii simt, că li-se strânge inima, auzind de perfecțiunea zilnică a armelor moderne.

Acum e vorba în țările franceze de o nouă „mașină de răboiu”, care a fost inventată în Anglia.

E o carabină de repetiție, un fel de mitralieză, care e fixată sub burta calului și a cărei țevă eșe printre picioarele de dinainte. Descărcarea acestei arme se face cu ajutorul electricității; călărețul n'are decât să apese pe un nasture al șelei și imediat carabina revărsă o ploaie de gloanțe asupra inamicului.

Va fi frumos, când un regiment de cavalerie provăduț cu arma cea nouă va înainta la atac, tăind, împungând și trăgând focuri în același timp.

Mici desavantajii, precum împușcarea propriilor ofițeri din fața frontului, nu vor fi de evitat. Deasemenea caii vor trebui să fie capul în sus, almintrelea se vor împușca în bot, ceea ce în cazul unei lupte ar fi neplăcut. Arma în chestiune se poate scoate de sub burta calului și se se întrebuințează ca o simplă carabină.

(Tragedie într'un hotel.) Din Chiew se anunță cu data de 2 l. c.:

În hotelul „Continental” s'a petrecut aseară, sau așidimineață, — timpul nu se știe exact, — o tragedie sângeroasă, care a emoționat întreg orașul.

Proprietarul hotelului, G. Iusupoff și femeia sa au fost găsiți împușcați într'o odaie din etajul al doilea. Amândoi erau morți și arma care a servit la săvârșirea faptului, un revolver de calibru mare, se afla încă în mâna hotelierului.

Femeia ședea într'un fotoliu ca și cum ar trăi încă; ea era îmbrăcată în costum de plimbare, avea pălăria pe cap, și ținea într'o mână o păreche de mănuși. Ea a fost omorâtă de sigur în momentul când era să eșe la plimbare sau când se întorcea dela vr'o vizită.

Glonțul omoritor îi intrase în inimă. Hotelierul zăcea cu fața în jos pe covor și craniul îi era spart în bucăți.

Cele două cadavre au fost găsite de un chelner, care alarmă îndată tot hotelul și avisă poliția. Iusupoff perduse în timpul din urmă sume enorme la jocul de cărți. El era cu deservire ruinat, și se vede că într'un moment de desperare se hotărîse să și curme dîile și să iee cu sine în mormânt și pe nevasta sa.

(Un advertisement pentru hoți.) Un lord englez, care a întreprins dîile trecute o călătorie pe continent, a lipit, scriu dîile englezești, la ușa vilei sale din Hamersmith un anunț cu următorul conținut:

„Pentru hoți!
„Toți banii mei și toate obiectele mele de valoare sînt depuse la banca societății „Safe deposit”.

„Dulapurile, scrinurile etc. nu conțin decât haine vechi și obiecte fără de valoare.
„Cheile se află în saltarul de sus al bufetului la mîna stîngă. Dacă vreți numai decât să vă convingeți, cel puțin vă rog să nu-mi ruinați lăcatele.

„Vă rog să vă ștergeți picioarele pe țolul din coridor și să nu faceți pete de stearină pe covor”.

Bibliografie.

Dl. G. Mărzescu, profesor de drept civil la facultatea de drept din Iași, senator al colegiului II. de Iași, a publicat acum de curînd, serie „Naționalul”, în limba română și în limba franceză un important studiu politic de actualitate, intitulat: „Toxinul popoarelor”, „Tripla alianță” față în față cu „alianța franco-rusă” cu o critică la adresa dlui „E de Cyon”, autorul „Rusiei Contemporane”. Studiul acesta politic, de un mare interes pentru noi Români, se găsește la autor și la librăriile din București.

Dl. Gh. T. Avineanu, avocat a făcut se apară de sub tipar un uvrăgiu scris de d-sa și intitulat „Tratat despre Expropriatiune pentru cauza de utilitate publică”. Prețul unui exemplar 12 lei. A se adresa la toate librăriile din România.

A eșit de sub tipar: „Curs de medicină legală” în acord cu legile țării de Dr. A. Vianu, profesor de medicină legală la școala de științe politice și administrative din București. Volum în 8° ediție pe hîrtie velină. Se află de vîndare la autor, București strada Covaci nr. 14 și la librăriile principale din România. Prețul 5 lei.

A apărut:
Academia-Română. Disertațiune cetită în adunarea generală a „Asociațiunii transilvane” ce s'a ținut în Hațeg la 4/16 August 1891 de Zaharia Boiu, membru de comitet al „Asociațiunii transilvane”, membru corespondent al Academiei-Române etc. Sibiu, 1891.

A apărut:
Cartea poporului. „Carte de cetire” pentru anii din urmă ai școalelor populare, școalele de repetițiune, cursurile de adulți și pentru poporul nostru, întocmită de Ioan Pop-Reteganul. Editura librăriei Nicolae I. Ciureu.

A apărut în editura lito-tipografiei Carol Göbl, București, strada Doamnei nr. 16: Noul plan al Bucureștilor (în 8 culori) însoțit de un indicator alfabetic de toate străzile și monumentele principale, autoritățile, fabricile, instituțiunile publice, școalele comunale cu noile denumiri, hotelurile, principalele locațiuni de petrecere, casarmele etc. indicând și situațiunea lor pe plan. Prețul unui exempl. lei 3.50.

„Convorbiri Literare”. Apare la 1 a fiecărei luni în București. Director Iacob Negruzzi. Anul XXV. Nr. 9 dela 1 Decembrie are următorul cuprins: George Popovici: „Rune”. — M. Poliso-Micșunesti: Băiatul cu steaua. — G. I. Lahovari: Hîrtii vechi. — St. C. Ioan: Propășirea culturală. — Dănilu Zamfirescu: Lume nouă și lume veche. (Urmare și fine). — Const. N. Mateescu: Colinde. — C. A. Kuch: Starea de lucruri din Moldova și Valachia (1828—1843.) (Urmare). G. Coșbuc: Rea de plată; Nu-i ca ea; Gazel. Poesii. — I. B. Hétrat: Când în tăcerea nopții; Credința. Poesii. — Bibliografie. — Corespondență.

Călimărul dîilei

14/26 Decembrie 1891

Italian. Stefan M.
Gregorian: Tiers
Searale: cruce 738, apune 350

Buletin meteorologic.

Sibiu, 24 Decembrie n. 7 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 737.1)		Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența față de proiecție			
736.6	+1.5	5-3.7	-3.7-6.4	NV

Din țeară 23 Decembrie n. 7 care dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul	
			direcția	țaria
Budapesta	776	-6.7	—	—
Sătmăr	775	-3.4	NV	2
Cluj	772	-3.4	—	—
Orșova	774	-3.4	S	1
Arad	776	-3.4	SO	3
Panciova	776	-6.7	NV	4

Teatru orășenesc.

Sămbătă, 26 Decembrie n.

„Das Mädchen aus der Feenwelt”

SAU

„Der Bauer als Millionär”.

Piesă romantică cu cîntece în 3 acte de F. Raimund

Agio vamal pentru monarhia noastră

s'a statuit pro Ianuarie 1892 cu 17 1/2 procente.

Îngreunarea importului de spirit al Ungariei în Bulgaria. Cetim în „Neues Pester Journal”: O dispozițiune ce a luat de curînd ministerul bulgar de finance, invocat pentru scutirea producțiunii indigene, va micșorabîl de bușul nostru de spirit în Bulgaria. Până acum spiritul importat a fost taxat la ofișele vamale bulgare, fără considerare la notarea prețului aceluia, cu 56 franci pro hectolitru. Prin dispozițiune de mai sus însă, taxarea e hotărîtă odată pentru totdeauna cu 70 franci pro hectolitru, ceea ce face la un vagon întreg o împovărare mai mare de 119 franci, o diferență, care trebuie să-i îngreuneze importatorului vîndarea.

Vitele americane în România. Cetim în „Universul”: Recolta totală a vitei americane din pepinierele statului dela Țința și Strehia a produs anul acesta 800.000 de butași de o valoare de 35.000 lei, care au fost distribuiți gratis pe la proprietari.

Export de grâu din România în Rusia. „Românul” anunță: Pentru prima dată în anul acesta s'a exportat în Rusia-sudică din România o cantitate însemnată de grâu. Primul transport se urcă la 50.000 puși.

Producțiunea de vin a Italiei, după împărțările publicate de ministerul italian al agriculturii, se evaluează în estan la 35 milioane hectolitri. Vinul a fost în general de calitate bună. Producțiunea din estan întrece cu 5 1/2 mil. hectolitri pe cea din anul trecut.

Noile monete de argint bulgare. Se scrie din Sofia cu data de 20 c.: Guvernul bulgar, pe baza legii din 1884, care îl autorizează a bate 15 milioane de franci în argint, a decis să mai comandeze, afară de cele 8 milioane franci deja procurate, încă 5 milioane franci în piese de câte 5 franci și spre acoperirea acestor va scrie pentru luna viitoare o licitație cu oferte. Deoarece legea originală cuprinde dispoziția, ca banii de argint să poarte pe revers insigniile bulgare, banii cei noi însă se bat, după cum e cunoscut, cu efigia principelui Ferdinand, de aceea Sobrația, pentru a investi noua dispoziție cu putere de lege, a primit unanim în ședința sa cea mai recentă amendamentele, ce stau în consonanță cu starea faptică, la proiectul de lege respectiv.

Vama pe faină în Franția. Camera franceză, în ședința sa dela 22 c., a urcat vama pe faină dela 6 franci la 10, resp. 12 franci.

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena” anunță următoarele insolvențe: Francisc Schandl, mîșar împotocolat în Brînn; Isaac Welt, comerciant de pele neîmpotocolat în Cernăuți; Iacob Micolici, croitor și neguțator de vestimente neîmpotocolat în Rudolfswerth; Antonio V. Fonda în Trieste; Filip Tomca în Ivanici-grad; Carolina S. Weissbrunn, firmă comercială în Kisújszállás; M. Szentgyörgyi, pâlărier în Orșova; Rachel Weiss, firmă comercială în Lemberg; Iacob Singer, comerciant în Keszthely; Simeon Riegler, traficant de mărfuri mixte împotocolat în Gr. Poppen; Eduard Kreibich, producător de mărfuri de bumbac în Wandsdorf; Maria Flusser, comerciantă împotocolată în Osseg; Ioan Ettrich, mîșar-pantofar în Hohenelbe; Iosif Flemmich, fabricant de pânuri împotocolat în Biserica-Albă; Eduard Boriesky, firmă împotocolată în Klein-Czell.

Prețul mărfurilor.

Tîrgul de rîmă în Steinbruch. În 23 Decemv. n. s'au notat: ungurești bătrîni gri 44— cr. pînă 45— cr., ungurești gri tineri 46 1/2 cr. pînă 47— cr., de mijloc 45— cr. pînă 46— cr., ușori 45— cr. pînă 44— cr., mărfa țărănească grea 43— cr. pînă 44— cr., de mijloc 42— cr. pînă 44 cr., ușori 41— cr. pînă 43— cr., românești, de Bakony, gri — cr. pînă — cr., transito gri — cr. pînă — cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sîrbesci gri 43— cr. pînă 44— cr., transito de mijloc 42— cr. pînă 43— cr., transito ușori 40— cr. pînă 41— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 23 Decemv. n. 1891.

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	pînă
Grâu			
Bănățenesc vechi	74	—	75
Grâu dela Țința	74	—	75
Grâu „Pesta”	74	—	75
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75
„Bacia”	74	—	75
Grâu ung. de Nord	74	—	75
Sămînțe noi			
Sămînțe noi		Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
		dela	pînă
Secară		70—72	10.40—10.55
Orz		60—62	6.20—6.50
de vînă		62—64	6.70—7.15
de bere		64—66	7.35—8.60
Ovăș		39—41	6.25—6.55
Căcuruz porumb		75	6.55—6.60
de alăsoiu		78	6.50—6.55
Meiu		—	6.60—6.80
Trîșcă		—	14—14.50
Mărfuri pe 100 chilogr.			
Grâu	de primă	11.18	11.19
Căcuruz	de toam.	6.03	6.04
Ovăș	de primă	6.36	6.38
Căcuruz			
Sămînțe noi		dela	pînă
Sem. de trif.	Luceană ungurească	42—	48—
„	roșie	50—	58—
Oleu de rap.	rafinat	39—	39.50
Uns. de porc	dela Pesta	54—	54.50
„	dela țeară	—	—
„	sventăstă	44—	45—
„	afumată	52—	53—
„	—	35—	36—
Prune	—	18.50	13.75
Lătar	slavon, nou	17.25	17.50
„	bănățenesc	15.25	15.50
„	brută	—	—
„	galbină străcurată	88—	39—
Ceară	de Rosenau	138.	139
Spirit	brut	22.50	23—
„	Drojînițe de spirit	25.50	26—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 25 Decembrie n. 1891.

Hîrtie-monetă română	Camp.	9.27	vînd. 9.36
Lire turcești	—	10.50	10.60
Imperiali	—	9.50	9.60
Rubla rusescă	—	1.14	1.15

Bursa de Budapesta.

Din 23 Decembrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ hîrtie „ 4%	—	106.70
„ „ hîrtie „ 5%	—	101.40
Împrumutul căilor ferate ung.	—	117—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost. ung.	—	—
(1-a emisiune)	—	113.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost. ung.	—	—
(2-a emisiune)	—	98.75
Bonuri rurale ung.	—	91.25
„ croato-slavone	—	104—
Obligațiunile desp. regalilor	—	96.70
Împrumut cu premiu ung.	—	137.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	130—
Renta de hîrtie austriacă	—	92.10
„ de argint austriacă	—	92.10
„ de aur austriacă	—	109—
Losuri austriace din 1860	—	147.50
Acețiunile băncii austro-ungare	—	1013—
„ de credit ung.	—	328—
„ „ austr.	—	285.10
Seriuri fonciare ale institut. de cred. și economii	—	—
„ Albișta”	—	102—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	—	5.63
Napoleon-d'or	—	9.85
Mărci 100 imp. germane	—	57.95
Londra 10 Livres sterlingi	—	117.30

Bursa de Viena.

Din 23 Decembrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ hîrtie „ 4%	—	106.70
„ „ hîrtie „ 5%	—	101.35
Împrumutul căilor ferate ung.	—	116.80
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost. ung.	—	—
(1-a emisiune)	—	113.0
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost. ung.	—	—
(2-a emisiune)	—	93.20
Bonuri rurale ung.	—	90.65
„ croato-slavone	—	104.75
Împrumut cu premiu ung.	—	137.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	129.75
Renta de hîrtie austriacă	—	92.60
„ de argint austriacă	—	92.20
„ de aur austriacă	—	109—
Losuri austr. din 1860	—	143—
Acețiunile băncii austro-ungare	—	1012—
„ de credit ung.	—	329.75
„ „ austr.	—	284.75
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	—	5.60
Napoleon-d'or	—	9.85
Mărci 100 imp. germane	—	57.92
Londra 10 Livres sterlingi	—	—

Concurs.

Pe baza concluderii adunării generale a „Asociațiunii transilvane” din ședința a II-a, ținută în Hațeg la 5/17 August a. c., de sub pt. prot. 24 pt. 3. lit. b. și în conformitate cu concludul subsemnatului comitet din ședința dela 9 Decembrie a. c. de sub pt. prot. 266 se descrie concurs la două stipendii de câte 500 fl. v. a.

Unul din aceste stipendii e menit pentru tineri absolvenți de gimnasiu, eventual pentru tineri, care își fac sau și-au făcut studiile în regulă la universitate și care, terminând cursul filosofic, vor să-și câștige și calificarea specială, cerută de legea statului (art. de lege 38 din 1868 §. 103) pentru școlile civile. Dintre refectanții la acest stipendiu vor fi preferați aceia, care vor dovedi, că au pregătirea recerută pentru a pute face examenul special din grupul limbilor și că pe lângă limba română și maghiară cunosc perfect și limba germană, atât în vorbire, cât și în scriere.

La stipendiu al II-lea pot reflecta tinere și tineri, cari, având deja pregătirea recerută pentru arta muzicii instrumentale, deprinderea recerută pe pian (clavir) și talent musical, doresc a se perfecționa în cutare conservator, spre a putea prevedea eventual muzica instrumentală la o școală de categoria școlii „Asociațiunii”.

Cei care reflectează la aceste două stipendii au a-și înainta cererile instruite în mod corespunzător comitetului „Asociațiunii transilvane” pentru literatura română și cultura poporului român” cel mult până la 31 Martie 1892, având a include lângă cerere și o schiță a studiului percur, precum și un revers, prin care se deobliga, că cerând trebuința, vor intra ca puteri didactice în serviciul școlii civile de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane”, arătând, fie în cerere, fie separat de aceea, și durata timpului, pentru care reflectează la stipendiu cerut.

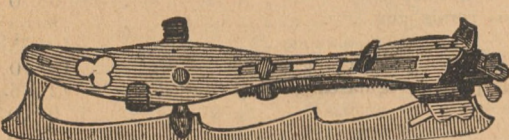
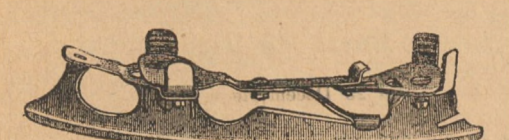
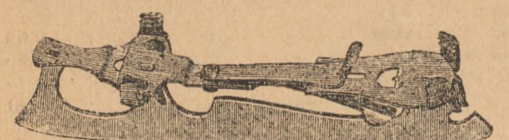
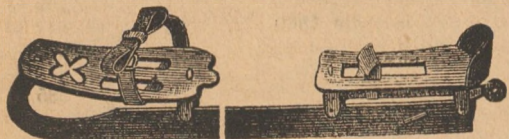
Sibiu, în 19 Decembrie 1891.

Pentru comitetul „Asociațiunii transilvane” pentru literatura română și cultura poporului român”.

G. Barițiu, Dr. I. Crisianu,
președinte. secretar II.

Carol F. Jickeli,
Sibiu (Piața-mică)

recomandă prelungă prețuri moderate:

PATINE
sisteme aprobate.

Liste de prețuri la cerere.

Colți de potcoave
infiltrați cu vine de oțel.

Colți de potcoave H,
patent Neuss.

În continuu ageri! — Vătmări imposibil.
Prețuri la cerere.

Publicațiune.

[1174] 14—

Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române face cunoscut prin aceasta, că are **31 posturi de ingineri vacante** la serviciul de întreținere din **București, Craiova, Pitești, Buzen, Galați și Iași.**

Doritorii de a ocupa asemenea posturi sunt rugați a prezenta cererile D-lor înscrise la adresa Direcțiunii generale a Căilor Ferate Române. Serviciul P. la București cel mult până la **15 Ianuarie 1892 st. n.** cu arătarea adresei D-lor exactă și adnexând documentele următoare:

- 1) Diplomă sau certificat de terminarea studiilor a unei școli speciale de ingineri.
- 2) Certificate de serviciu.
- 3) Act de naștere.
- 4) Act de căsătorie (dacă e căsătorit) și de naștere a soției, precum și eventual a copiilor.
- 5) Actele pentru serviciul militar.

Pentru informațiuni mai detaliate doritorii se vor adresa în scris sau verbal la

Șeful serviciului de întreținere al C. F. R.
București, Calea Victoriei Nr. 124.

Se poate procura prin toate librăriile scrierea premiată apărută în 20 de ediții a consilierului medical Dr. Müller despre

sistemul nervos și sexual
alterat

[1175] 3—10
cu trimitere francată în cuvertă
60 cr. în marce postale

Eduard Bend, Braunschweig.

Descoperire foarte importantă în
contra slăbiciunilor!

Pentru bărbați

Cu **Potentatoral** ces. reg. priv. se vindecă bărbați numai decât de tot și fără de urmări rele, chiar și acolo unde nu a ajutat nimic și chiar și putere slăbită sau pierdută de timp îndelungat (cură plăcută, neobservabilă, exterioară, garantată nestrăicătoare, fără iritare). Atesta delat distingi profesori, cele mai călduroase recomandări medicale, și mii de scrisori de mulțumire din partea radical vindecătorilor sfătuiesc fără de interes aplicarea **Potentatoralului** c. r. Succes durabil. Trimiterea prin poștă și împachetarea foarte discretă. Conținutul și originea nu se cunosc.

Dr. Carl Altmann,
Wien, VII., Mariahilferstrasse nr. 70.

Broșuri se trimit la cerere gratuit și franco. [1149] 10—11

Institutul Tipografic din Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul vișet

1892.

Anul VII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Institutului Tipografic.”

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călimdar astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1892. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrei. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — Straja, de N. A. Bogdan. — Fata ori tigrul?... (Poveste arabă). Traducere de Ioan Russu Șirianul. — *Economic:* Ceva despre nutreț și nutrirea vitelor. — Iernatul albinelor. — *Poesii:* „Făurarul”, „Doamna Stanca” (1601 August 8), de I. Nenițescu. — „Pe lângă boi”, de G. Coșbuc. — „Cu lacrimi”, de A. C. Cuza. — „Banca solitară”, de George Murnu. Socoteala jidănească, de George Adamescu. — *Anecdote din popor:* Țigani flămânzi la Ispravnic. — Țigani la Logofet. — Țigani la Vodă. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

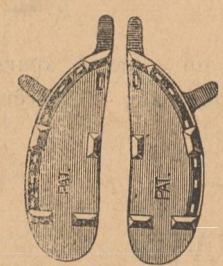
Vendătorilor se dă rabatul cuvenit.

Potcovit rațional pentru cai și vite cornute.

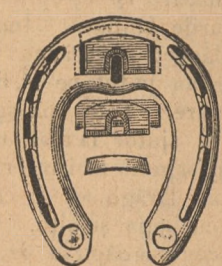
Potcoave patentate de vară și eamnă

pentru vite cornute de rasă grea și ușoară.

Potcoave patentate de cai cu colți de schimb.

Potcoave pentru cai de muncă, de trăsura, de vânat, de călărit și de alergat. Potcoave patentate cu talpi de gumi, cu căptușală de funie, cu plimbe, păpuși de fer pentru copite, **cuie de potcoave** pentru cai și boi, colți de potcoave de fer și de oțel, colți militari reglementari, colți de

potcoavă H patentată, colți de potcoavă patentată cu căptușală de gumi. [1169] 4—10

Listă de prețuri și tabele de potcoave gratis și franco.

M. HANNS Söhne, Wien, I., Strauchgasse 2.

SALON DE PIANE

al prăvăliei de instrumente musicale
a lui

F. A. Kauffmann.

Cel mai bogat sortiment de [1182] 1—6

piane Mignon, piane (Stützen), piane de salon și pianine

se țin în permanentă în deposit; și îndeosebi atrag atențiunea la

piane de deprindere, foarte ieftine.

De present se află în deposit și un pian pentru concert, cu scala dublă și renumitul mecanism Steinway.

ANUNȚ.

Am onoare a oferi onoratului public

Atelierul meu de pantofărie

Arad, strada Foray.

Confectionez după măsură toate soiurile de încălțăminte, din material de prima calitate, durabile, elegante și cu prețuri moderate.

Experiența mea de mai mulți ani în capitala țării mă pune în condițiunile cele mai favorabile de a satisface onoratul public.

La expozițiunea din 1890 din Arad am obținut al doilea premiu.

Cu distinsă stimă

IUSTIN OLARIU,
măiestru pantofar.

[1150] 6—12

Cel mai bun mijloc CONTRA BOALEI de APĂ
de tot felul precum și contra boalelor ei secundare ca: galbinarea catarul de beșică și urină. astma, boalele de ficat etc. este renumitul

HYDROPSIN

(recomandat de medici) din

farmacia, Seeapotheke a lui Grobstein, Gmunden, Austria-de-sus.

Prețul unui flacon cu metodel de cură fl. 1.—, cu împachetare fl. 1.20. [1170] 3—10

Extract de vin.

Spre a produce imediat un vin excelent sănătos, care întru nimic nu se deosebesce de vinul natural, recomand această specialitate probată.

Prețul pentru 2 chg. (de ajuns la 100 litri vin) fl. 5 50 cr., receptul se alătură gratuit. Ea garantez pentru cel mai bun succes și fabricat sănătos.

Cruțare de spirit

se face prin neîntrecuta mea esență de întărit vinarsul. Aceasta dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vânzare.

Prețul fl. 3,50 cr. pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afară de specialitățile aceste ofer toate esențele pentru fabricațiunea de rum, cognac, lichere fine etc. de calitate excelentă. Recepte se alătură gratuit. Liste de prețuri franco.

[1136] 24—50

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Representanți soliți se caută.